

Στην αυλή της Γης

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας AKTI. Για το φύλλο αυτό συνεργάστηκαν η Ξένια Ι. Λοιζίδη, πολιτικός μηχανικός/ακτομηχανικός, ο Μιχάλης Ι. Λοιζίδης, χημικός μηχανικός - μηχανικός περιβάλλοντος, και η Κυριακή Δημητρίου, υπεύθυνη προγραμμάτων της AKTI, συντονίστρια του προγράμματος εργασιακής εμπειρίας ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ, που υλοποιείται με τη συνεργασία της AKTI και της EuroLife. Για τις απόφεικ/σχόλια/εισηγήσεις σας στο akti@akti.org.cy, www.akti.org.cy

Προστασία περιβάλλοντος, υγεία, ασφάλεια και ποιότητα ζωής

Ένα νέο αναπτυξιακό μοντέλο

Tο κύριο χαρακτηριστικό της Κύπρου είναι το μικρό της μέγεθος. Στη φύση, το βασικό χαρακτηριστικό επιβίωσης των μικρών οικοσυστημάτων είναι η ευελιξία, η δυνατότητα αναπροσαρμογής και η ταχύτητα αντίδρασης. Αντίθετα, για τη μικρή μας νήσο δεν ισχύει αυτό, που αυτονοήτως συμβαίνει στη φύση! Γι' αυτό και υπάρχουν σήμερα τόσες αδυναμίες στην Κύπρο, στην παροχή αποτελεσματικών μορφών προστασίας του περιβάλλοντος, υγείας, ασφάλειας και ποιότητας ζωής. Το σύστημα παροχής υπηρεσιών υγείας για μεν το Δημόσιο "μπάζει", για δε τους ιδιώτες "σφάζει". Το περιβάλλον, με τις 170 ευρωπαϊκές νομοθεσίες να το προστατεύουν, παρουσιάζεται περισσότερο ευάλωτο παρά ποτέ από τις πολιτικές παρεμβάσεις ιδιωτικών συμφερόντων, τις ψεύτικες φτιαγμένες μελέτες και την επίκληση του δημοσίου συμφέροντος για παράκαμψη και των στοιχειωδέστερων μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος και του πολίτη.

Του δρός Μιχάλη Ι. Λοιζίδην

Με τις 170 ευρωπαϊκές νομοθεσίες να το προστατεύουν, παρουσιάζεται περισσότερο ευάλωτο παρά ποτέ από τις πολιτικές παρεμβάσεις ιδιωτικών συμφερόντων, τις ψεύτικες φτιαγμένες μελέτες και την επίκληση του δημοσίου συμφέροντος για παράκαμψη και των στοιχειωδέστερων μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος και του πολίτη. Ο βαθμός ελέγχου για το τι τρώμε, τι πίνουμε, πόσο αποτελεσματική είναι η εκπαίδευσή μας και πόσο βιώσιμο είναι το μοντέλο του τρόπου και της ποιότητας ζωής μας τίθενται καθημερινά σε πλήρη αμφισβήτηση. Σε ποιον συμφέρει αυτή η κατάσταση; Είναι επί σχεδίου στημένο το σύστημα ή απλή κατάληξη της άναρχης ανατολίτικής μας κουλτούρας; Στο τέλος-τέλος μπορεί να γίνει κάτι, ή να το πάρουμε απόφαση ότι έτσι θα είναι η ζωή μας και να σταματήσουμε τις υπαρξιακές αυτές αναζητήσεις; Έχοντας ως βίωμα τα του περιβάλλοντος θέματα και τον τρόπο που αυτά τυχάνουν διαχείρισης και ιδιαίτερα ελέγχου, παραπτώνται συμφωνών με το "ρεαλιστικό επιχείρημα" ότι για να μπορέσουν να εφαρμοστούν αποτελεσματικά οι υφιστάμενες νομοθεσίες της ΕΕ, θα χρειαζόταν να πενταπλασιαστεί το τμήμα Περιβάλλοντος. Κατι ανάλογο ζητάνε σχεδόν όλες οι υπηρεσίες του κράτους, γεγονός που θα σήμαινε τουλάχιστον το διπλασιασμό του κρατικού μηχανισμού. Φαντάζει αδύνατη η ουσιαστική υιοθέτηση του ευρωπαϊκού κεκτημένου των πολλών χιλιάδων νομοθετημάτων στη μικροσκοπική κλίμακα δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στην Κύπρο. Σαν να προσπαθείς να εγκαταστήσεις μια μηχανή μεγάλου τρακτέρ σε ένα μίνι αυτοκίνητο. Είναι επίσης γεγονός ότι δεν αντέχει ο ιδιωτικός τομέας το βάρος του υφιστάμενου, πόσο μάλλον ενός πολλαπλάσιου κρατικού μηχα-

νισμού. Η λύση της μείωσης του μισθού και άλλων ωφελημάτων των ΔΥ στο ένα τρίτο, όπως έγινε στην Ελλάδα, αύξησε την πηγή του προβλήματος -της διαπλοκής και των μιζών- και άρα δεν μπορεί να αποτελεί στόχο λύσης. Η πρόταση του οργανισμού AKTI αλλά και η προσωπική του γράφοντος αιφορά την υιοθέτηση ενός επαναστατικού τρόπουχου. Και το λέω επαναστατικό γιατί ενώ φράγται πολύ λογικό, στην υλοποίησή του θα βρει τις αντιδράσεις αυτών που πιστεύουν ότι τα κεκτημένα και οι διαδικασίες είναι ιερά και δεν πρέπει να ενοχλούνται με κανέναν τρόπο:

I. Επίλυση προβλήματος κλίμακας κράτους: Ευελιξία μέσω απλοποίησης διαδικασιών, μηχανογράφησης/αυτοματοποίησής τους. Το δορυφορικό σύστημα αυτόματου υπολογισμού των εκταρικών επιδοτήσεων συνολικά δεν ξεπερνά το 5% πιθανού σφάλματος. Αντί για αποδοχή αυτού του 5% λάθους και άμεσης καταβολής αυτού του ποσού στους δικαιού-

χους, στήσαμε ως κράτος έναν απίστευτα ακριβό και χρονοβόρο μηχανισμό ελέγχου που απορροφά το 30-40% των χρημάτων που διαφορετικά θα πήγαιναν στους έρμους αγρότες. Βλέπετε καμία λογική; Ναι, αλλά διαδικαστικά είναι σωστό!!! 2. Σύμπτυξη ελέγχων - deregulation: Σήμερα μια επιχείρηση επιθεωρείται κάθε χρόνο από έναν επιθεωρητή των υγειονομικών υπηρεσιών του δήμου και των τεχνικών υπηρεσιών, από έναν λειτουργό του υπουργείου Υγείας, από έναν επιθεωρητή του τμήματος Εργασίας, από έναν λειτουργό του τμήματος Περιβάλλοντος, του ΚΟΤ κλπ. κλπ. ανάλογα με την επιχείρηση. Τα θέματα που ελέγχονται είναι πολύ συγγενικά και ένα άτομο θα μπορούσε να καλύψει όλες αυτές τις ανάγκες, αντί να ταλαιπωρούνται τόσο πολύ οι επιχειρήσεις! 3. Αυτοέλεγχος μετ' ευθυνών και αυστηρών ποινών: Μετά και την προχθεσινή μου παρουσία ως τεχνικού συμβούλου της Σιάσ, στη συζήτηση για επέκταση των τοπικών λατομείων, επιβεβαιώθηκε αυ-

τό που πάντα λέω, αιτός ο παραλογισμός που υπάρχει: δεν υπάρχει καμία ευθύνη ή ποινή στην εταιρεία, άτομο, ή κάποιους δημόσιους υπαλλήλους που υποβάλλουν μελέτες με φεύγικα ή/και παραπλανητικά στοιχεία. "Έγω στραώνω τζαι πουλά, τζι εσύ άμπλεπε πε τζι αγόραζε". Μα είναι δυνατόν; Αυτό πρέπει να αλλάξει. Κάθε επιστήμονας θα πρέπει να φέρει πλήρη, θεομοθητημένη ευθύνη για κάθε του λέξη επί του αντικειμένου του, από όποια θέση και αν βρίσκεται, και να υπόκειται σε κυρώσεις. Στη βάση αυτή το κράτος θα χρειαζόταν να κινητοποιείται μόνο για δειγματοληπτικούς ελέγχους και διερεύνηση καταγγελιών. Για τα πο πάντα κάποιος από τους γνωστούς "διαδικασιολάγνους" θα μας έλεγε ότι αυτές τις διαδικασίες προνοεί η Ευρώπη, η τρόικα και όσοι άλλοι "ζένοι" μας επιβούλευνται! "Ουαί υμίν, γραμματείς και φαρισαίοι, υποκριτές...!". Φτάσαμε στον πάτο με τη λογική σας. Δώστε ευκαρία για πραγματική επανεκκίνηση σε μια άλλη βάση, ευθύνης και σεβασμού.

ZΩ! ...σε έναν τόπο που πιστεύει στα μηναλλάγια!!

Δεν ξέρω για εσάς, αλλά εμένα με ενθουσιάζει η «πρόκληση» της πρόβλεψης του καιρού με τα μηναλλάγια του Αυγούστου. Ο εικονιζόμενος ξάδελφος μου, ο Γιάννος από τον Κάθηκα, είναι κορυφή σε αυτή τη μορφή "μετεωρολογίας"! Προεβλέψε, λοιπόν, ότι: ο Οκτώβριος θα είναι βροχερός, ο Νοέμβριος και Δεκέμβριος κρύοι και με βροχές, τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο θα έχουμε ήπιες καιρικές συνθήκες, αλλά ο Μάρτης "παλλουκοκάρφης: βαρύς!! Μας είπε ο Γιάννος ότι ο μακαρίτης ο Ξενοφός, σεβάσμιος παππούς στον Κάθηκα, ήταν κορυφή στις προβλέψεις αυτές και έλεγε ότι αν αλλάξει ο καιρός Παρασκευή τότε ίδιος θα είναι ο καιρός για τις επόμενες 7 μέρες, ενώ αν η αλλαγή γίνεται Τρίτη τότε μόνο για τέσσερις μέρες θα κρατήσει! Δοξασίες και παραδόσεις, που τις αγαπά πολύ και τις μοιράζομαι μαζί σας! Για να δούμε αν οι προβλέψεις του Γιάννου θα επαληθευτούν!

ΞΛ

ΜΙΚΡΕΣ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

...στις παραλίες μας!

Καθαρισμός της ακτής στις Φοινικούδες το περασμένο Σάββατο. Τον οργάνωσε η αμερικανική πρεσβεία και η AKTI, τον υποστήριξαν ο ΚΟΤ και ο Δήμος Λάρνακας και συμμετείχαν με ενθουσιασμό τα παιδιά του American Academy, εθελοντές της AKTI, πρόσκοποι και πολίτες. Η Κύπρος έχει καθαρές ακτές. Έχουμε τις πο πολλές Γαλάζιες Σημάδιας κατά κεφαλήν σε όλη την Ευρώπη. Όμως, δεν έχουμε μάθει για το πρόβλημα με τις γόρτες των τσιγάρων!! Το 90% των σκουπιδιών που μαζεύτηκαν από την κατά τα άλλα πεντακάθηφη παραλία των Φοινικούδων ήταν γόρτες τσιγάρων. Και αυτό γιατί τα μηχανήματα καθαρισμού της παραλίας δεν μπορούν να "ψαρέψουν" τις γόρτες που οι καπνιστές θάβουν βαθειά στην άμμο! Εκτός από τη βρομιά, τα φίλτρα των τσιγάρων είναι γεμάτα μικροπλαστικά, που διαχένονται μαζικά στο θαλάσσιο περιβάλλον! Σταματήστε να φυτεύετε αποτοίχαρα στην ασάκια. Μαζέψτε τα αποτόγραφά σας ΕΣΕΙΣ. Κάντε το στοιχειώδες για τις ακτές μας: διατηρήστε τες καθαρές!

ΞΛ